

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. 1. De amissione proprietatis bonorum à priori marito Acquisitorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

concedere teneretur; *L. si qua mulier 4. C. ad Senatusconsultum Tertulian.*

1809. Not. autem I. has poenas statutas esse, tum, ut filii post mortem prioris conjugii nati, ad ipsam sciantur pertinere; tum ne mulier det occasionem suspicandi, ipsam morti sui viri cooperatam esse. Deinde has poenas non incurri à muliere secundo nubente, si vel primum, vel secundum matrimonium fuit nullum. Cùm enim hæc leges sint poenales, & plurimum matrimonii libertati obsint, strictè accipiendæ sunt. Ubi autem primum matrimonium fuit nullum; vel nullum est secundum, non verificatur, *proprie* loquendo, transitus ad secundas nuptias intra annum luctus.

1810. Not. 3. has poenas non extendi ad virum transeuntem ad secundas nuptias intra annum luctus; quia sic non est incertitudo prolis, sicut in muliere intra unum annum successivè habente duos viros. *§. prime siquidem. Auth. de nuptiis. Collat. 4. ita Sanchez l. 7. hic D. 87. n. 20. quia lex. 1. C. de 2. nupt. & L. si qua mulier C. ad S. C. Tertul. expressè loquuntur de uxore, nec ab hoc, tanquam à correlativo ad maritum censi debet idem de hoc dispositum. Nam hoc procedit, quando in utroq; est eadem ratio, & quidem necessaria. Fœminæ autem, vi legum, tenebantur à secundis nuptiis abstinere intra annum luctus, quia illarum est viros lugere; viri autem non compelluntur lugere uxores. *L. Uxores. ff. de his. qui notantur. infam.**

1811. Quæstio est, an prædictæ poenæ, quatenus in odium secundarum nuptiarum, vel earum accelerationem, jure civili statutæ in mulieres intra annum luctus nubentes, Jure Canonico sublatae sint? aliqui negant. I. quia non prohibent matrimonium absolutè; sed solum ejus accelerationem; alii censent. cùm in *c. in h. t.* fiat solum mentio de poena *infamiae*, hanc solum sublatae; alii denique volunt, sublatae esse, quoad forum Ecclesiasticum; non, seculare: sed dicendum, omnes prædictas poenas (consequenter civiles leges, in quantum earum illativæ sunt, & tendunt in odium secundi matrimonii) Jure Canonico simpliciter sublatae esse;

tum ut libertati matrimonii faveret (concessa ab Apostolo ibi: *mulier, viro suo mortuo, soluta est à lege viri sui, in domino nubat, quando voluerit*) tum ut in viduis peccandi periculum evitaret; ita Sanchez *l. 7. matr. D. 87. n. 23.* cum innumeris aliis. Imo etiam in foro seculari sublatae esse illas poenas, expressè cum aliis tenet Castropalaus *de sponsal. D. 4. p. 13. §. 2. n. 11.* tanquam certissimum. Lex enim, quæ restringit libertatem matrimonii, concessam ab Apostolo, fovet peccatum; jus autem Canonicum justissimè corrigi, vel rejicit ejusmodi leges; cùm ad ipsum spectet curare salutem animarum, & his noxia submovere.

ARTICULUS III.

De poenis civilibus in favorem Filiorum prioris matrimonii.

Supponendum, jure civili statutas esse alias poenas in favorem filiorum prioris matrimonii, quas docet Castropalaus *cit. §. 3. n. 31.* non esse correctas à Jure Canonico, quia non sunt poenæ ob secundas nuptias impositæ; sed potius quædam dispositiones legales, suppositis secundis nuptiis, juri naturali maximè conformes in favorem liberorum ex priori matrimonio facti etiam Sanchez *l. 7. D. 88. n. 39.* de quibus dicendum in sequentibus.

§. I.

De amissione proprietatis bonorum à priori marito acquisitorum.

Prima ex illis est, ut conjux transiens ad secundas nuptias, amittat proprietatem omnium bonorum, quæ à conjuge defuncto habuit; & referentur liberis prioris matrimonii, retento solum usufructu. *L. femina. C. de 2. nupt.* sed hoc intellige de acceptis à priori conjuge, titulo lucrativo, ut dicemus *num. 1877. 2.* sive intra, sive post annum luctus transeat ad secunda vota. 3. sive mater, sive Pater transeat ad secunda vota. 4. de acceptis ab altero sive immediatè sive mediatè, ut tradit Sanchez *cit. D. 89. num. 11.* Nec amplius conjugi liberum esse, ea bona inter liberos dividere, ac in eis præferre,

ferre, quem vellet, ut concessum erat
L. *femina. C. de 2. nupt. sed æqualiter divi-*
denda, jure novo, authenticæ Lucrum.
C. de 2. nupt. de qua n. 1817.

§. 2.

Quæ bona prioris mariti veniant in-
ter lucra, per secundas nuptias ab
Uxore amittenda?

Ante resolutionem not. Lib. 3. C. ad 1816.
S. C. Tertul. statui: quòd Mater, quæ de-
functo filio, vel filia sine liberis, ex testa-
mento, vel ab intestato succedit, matrimo-
nium secundum post mortem filii,
filiaevè non contraxerit, omnia bona filii,
& filia morte delata, vel derelicta, ple-
no jure acquirat: sin verò alterius mariti
conjugium elegerit, extrinsecus quidem
quæ sita filio, filiaevè, simili firmitate
possideat; rerum verò paternarum de-
functi, solo usufructu (humanitatis con-
templatione) porietur, proprietatem,
& sororibus, & fratribus transmissura
defuncti.

Not. 2. L. 3. h. t. sic statutum fuit 1817.
se, ut femina, quæ susceptis ex priori
conjugio liberis ad secundas nuptias,
post secundum annum luctus, transeunt,
quidquid ex facultatibus, & bonis prio-
rum maritorum, vel jure Sponsalium, vel
etiam nuptiarum solemnitate, aut etiam
donatione causâ mortis, testamento, le-
gato, vel alia munifica liberalitate percepe-
rint, & consecuta fuerint, id totum, ita
ut, perceperint, integrum ad filios, quos
ex precedente conjugio habuerint, trans-
mittant, quamvis deinde addatur, per-
mitti illis, ut ea uni soli filio reservent,
cæteris tamen legitimam habentibus. Sed
hoc postremum correctum est per jus re-
centius in Novell. 2. c. 1. & auth. Lucrum.
h. t. ibi: *Lucrum hoc æqualiter inter libe-*
ros lege distribuitur, nec arbitrio parentis
permittitur.

Ex hoc colliges, inter bona, de 1818.
quibus L. 3. cit. dicitur: *Uxore transeunte*
ad secunda vota, quoad proprietatem reser-
vati liberis prioris matrimonii, ea solum
intelligi, quæ Uxor ab illo habet titulo
lucrativo. 1. quia omnes tituli in L. 3. spe-
cificati, sunt meri tituli gratuiti. 2. quia
ea ipsa omnia, de quibus loquitur L. 3.
lucra vocat cit. authentica, *Lucrum*, cor-
rigens legem tertiam in eo, quod permi-
serit Uxori, ea uni filio reservare, datâ
omni largitate à viro ad eam veniente.

LII 3

Col-

1814. Not. autem, nullis extantibus libe-
ris prioris matrimonii, cessare omnes pœ-
nas, seu potius dispositiones legales in fa-
vorem liberorum inductas secundò nu-
bentibus; ut constat jure novissimo No-
vell. 22. c. 23. ibi: *Si non habeat filios, sine*
periculo est totum hoc, intellige, quod est
ex legibus, quas abrogatas diximus; quod
verum est, licet liberis habuerit, sed de-
functos ante secundum matrimonium, ex
ead. Novell. c. 26. ubi expressè de hoc casu
sermo est. Et hoc procedit, esto solum
civiliter (possessione scilicet religiosâ,
secundum dicta superius) defuncti essent
ante secundas nuptias Matris. Et tamen si
verum sit, transitu ad secunda vota amit-
ti proprietatem bonorum, à marito prio-
ris matrimonii adeptorum, intelligea-
dum tamen est sic, ut non transeat sta-
tim, & absolutè ad liberos prioris matri-
monii; sed tantum sub hac conditione,
si binubæ supervixerint; consequenter
solum revocabiliter, ac interim.

1815. Ex dictis colliges 1. Uxorem trans-
euntem ad secundas nuptias non amitte-
re bona, titulo oneroso accepta à priori
marito, ut diximus n. Nam leges, quæ
super amittenda proprietate in hoc casu
disponunt, loquuntur solum de bonis
à marito acquisitis ex munifica liberalitate,
ut dicitur pluribus num. 1813. & seq.
Colliges 2. Uxorem, si transeat ad se-
cunda vota, non amittere proprietatem
lucrorum à priori marito acquisitorum,
si maritus, aut liberi expressè renuntiant
juri suo. Quilibet enim favori sibi con-
cesso renuntiare potest. Quotam verò
expressus filiorum consensus in secundas
nuptias Matris, stare potest, quin etiam
sic virtualis renuntiatio juris competen-
tis ex Matris transitu ad secundas nuptias;
ex illo non rectè colligitur hæc cessio;
ita Haunold. tom. 1. de Jusf.

tr. 9. n. 489.

